

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 30Pc/73/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1617205678
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Wallnerová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2017:1617205678.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, v konaní pred sudkyňou JUDr. Nadeždou Wallnerovou, v právnej veci povinného: L., zast. JUDr. Viera Huťanová, advokátka, Hlavná 1843/63A, Stupava proti oprávnenej: P., zast. JUDr. Irena Dubravčíková, advokátka, Slovinec 73, Bratislava o návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti povinného voči oprávnenej zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na tunajší súd dňa 24.05.2017 sa povinný z výživného domáhal, aby súd rozhodol o zrušení jeho vyživovacej povinnosti k oprávnenej. Návrh odôvodnil tým, že vyživovacia povinnosť bola naposledy stanovená Rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 7C 832/2016-41 zo dňa 03.05.2017, ktorým mu bola určená povinnosť platiť výživné v sume 130,- eur mesačne. Oprávnená dňa 30.06.2017 ukončí štúdium na odbornom učilišti už vo svojom druhom odbore. Dňom 01.01.2017 jej bol zvýšený invalidný dôchodok na sumu 168,80 eur. Oprávnená je schopná sa sama živiť počnúc dňom 01.07.2017.

2. Na pojednávaní doplnil, že oprávnená už má 22 rokov. Ukončila dve učňovské školy. Ide teraz pracovať do chránenej dielne v Malackách. Predtým robila v obchode, kde vykladala tovar. Táto práca ju bavila. Nemyslí si, že nevie nič robiť, ako to z nej robí jej matka. Vyše 10 rokov sú rozvedení s matkou. Dcéra po rozvode bola daná do osobnej starostlivosti matke. Doteraz určené výživné platí pravidelne. Pracuje v Štátnej pokladnici. Jeho čistý príjem je okolo 900 eur mesačne. Bude ešte zrejme 2 roky pracovať, potom pôjde už do dôchodku. Ak by druhá strana s tým súhlasila je ochotný pristúpiť k zníženiu výživného na 50,- eur mesačne. Býva sám v staršom rodinnom dome. Pred tromi rokmi musel zobrať pôžičku na opravu strechy. Ešte osem rokov budem splácať 300,- eur mesačne. Ďalšie jeho nevyhnutné výdavky sú ohľadom výdavkov na dom, stravu, cestovanie do práce. Iné vyživovacie povinnosti nemá.

3. Právna zástupkyňa otca uviedla, že pasivita oprávnenej v hľadaní si práce je vyvolaná postojom matky a starých rodičov. Matka nevykonala žiadnu snahu, aby bola jej dcéra začlenená do pracovného života. Sama dcéra uviedla, že práca predavačky ju bavila. Po vyštudovaní dvoch odborov na strednej škole a to aj v odbore, ktorý ju bavil, je schopná sa sama živiť. Ďalšie platenie výživného zo strany otca by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Má krátko pred dôchodkom, takéto platenie nebude finančne zvládať.

4. Oprávnená s návrhom nesúhlasila. Uviedla, že si nevie predstaviť, že by niekde sama pracovala. Chcela by pracovať v tej chránenej dielni. Čo spomínal otec, že vykladala v potravinách tovar, to bolo na praxi zo školy. Býva v J. s mamou a so starými rodičmi. Mama chodí do roboty, ona je cez deň so starými rodičmi. Kamarátov nemá. Nestretáva sa ani so spolužiakmi. Sama by sa uchádzať o prácu nevedela.

5. Právna zástupkyňa oprávnenej na pojednávaní uviedla, že u oprávnenej ide o trvalé duševné ochorenie. Narodila sa s duševným hendikepom. Má diagnostikovanú ľahkú duševnú zaostalosť s IQ 58. Navštevovala špeciálne predškolské zariadenie, aj špeciálnu ZŠ. Z dôvodu jej ochorenia nebola schopná študovať na riadnej strednej škole, preto išla študovať na špeciálne odborné učilište. Najprv sa 3 roky učila za cukrárku. Toto ukončila v r. 2014. Riaditeľka si zavolała jej matku a odporučila jej, aby pokračovala ešte v štúdiu na ďalšom odbore, nakoľko podľa psychologického vyšetrenia nebola schopná zaradiť sa do bežného života. Ďalšie 3 roky potom študovala v odbore obchodník, skladník, predavač. I napriek tomu, že má výučné listy, nie je schopná samostatného výkonu práce. V r. 2016 bola opätovne vyšetrená psychológom. Z predložených správ vyplýva, že zdravotný stav oprávnenej je nemenný. Jediná možnosť, kde sa môže oprávnená zamestnať je chránená dielňa, kde sa vykonáva práca pod dozorom. Avšak momentálne nemajú miesto. Oprávnená by tam mohla chodiť iba ako klientka a musela by si hradíť stravné 50 eur na mesiac a 40 eur za pobyt. V r. 2018 by mala táto chránená dielňa dostať grant a bude rozširovať kapacity. Oprávnená sa určite bude pravidelne zaujímať, či sa uvoľnilo miesto v tejto chránenej dielni. Momentálne jediným príjmom je invalidný dôchodok a výživné od otca. Samozrejme, že výživné si plní aj matka, s ktorou oprávnená býva. Matka sa o ňu osobne stará, zabezpečuje jej stravu, bývanie, ošatenie. Ďalej uviedla, že stav oprávnenej je dlhodobý, od jej detstva a je nemenný. Keby nebolo jej matky a starých rodičov, bola by na tom podstatne horšie ako toho času. Vďaka starostlivosti matky a starých rodičov chodila aj do škôl. To, že uviedla, že by ju práca predavačky bavila ešte neznamená, že by bola schopná túto prácu aj vykonávať. Nie je tu ani dôvod na zmenu rozhodnutia, nakoľko od posledného rozhodnutia nedošlo k žiadnej zmene pomerov.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a listinnými dôkazmi a to : Uznesenie okresného súdu Malacky č.k. 7C/832/2016-41 zo dňa 03.05.2017, rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 09.01.2017, správa zo psychologického vyšetrenia zo dňa 13.07.2016, odborný posudok o invalidite zo dňa 23.11.2016, rozhodnutie ÚPSVaR MA zo dňa 18.04.2017, Lekársky posudok zo dňa 13.04.2017, správa zo psychologického vyšetrenia zo dňa 05.05.2014, potvrdenie o príjme povinného za obdobie od 01.03.2016 do 30.06.2017, sumár príjmov a výdavkov povinného, Žiadosť oprávnenej zo dňa 19.04.2017 o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby, vyjadrenie zariadenia soc. služieb pre deti s mentálnym postihnutím, O.. XX/2017 o poskytovaní soc. služby zo dňa 05.09.2017, hodnotenie oprávnenej zo dňa 07.09.2017- správa školy, správa školskej psychologičky, Lekárska správa klinickej psychologičky zo dňa 11.09.2017.

7. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že naposledy bolo rozhodnuté o úprave výživného na oprávnenú Uznesením okresného súdu Malacky č.k. 7C/832/2016-41 zo dňa 03.05.2017, ktorým bol schválený zmier o znížení výživného zo sumy 150,- eur na sumu 130,- eur počnúc dňom 03.05.2017. Zníženie výživného bolo z dôvodu, že oprávnenej bol zvýšený invalidný dôchodok a popri štúdiu vykonávala odborný výcvik na zmluvnom pracovisku, kde bola odmeňovaná. Ďalej mal súd za preukázané, že oprávnená býva s matkou, ktorá sa o ňu stará. Oprávnená ukončila v šk. roku 2016/2017 štúdium na odbornom učilišti Dúbravská cesta 1, Bratislava a to učebný odbor obchodná prevádzka - príprava, skladovanie a predaj tovaru. Zo správy vypracovanej triednou učiteľkou a majsterkou odbornej výchovy vyplýva, že na otvorenom trhu práce by sa oprávnená uplatnila ťažko, trvá jej dlhší čas vytvoriť si pracovné návyky. V rámci praktických činností zvláda skôr jednoduché úlohy. Je pre ňu náročné dodržiavať časový harmonogram. Pravidelne potrebuje kontrolu práce a usmernenie. Vhodnejším riešením v jej prípade je chránená dielňa, alebo podobné zariadenie. Zo správy školskej psychologičky vyplýva, že oprávnená dosahuje stupeň ľahkej duševnej zaostalosti. Nepodarilo sa jej začleniť do školského kolektívu, z toho dôvodu v poslednom ročníku pravidelne navštevovala školskú psychologičku. Jej zmyšľanie bolo infantilne ladené. Medzi jej záľuby spadalo zberateľstvo obrázkov obľúbených animovaných postavičiek, ktoré boli aj dominantnou témou stretnutí. Túžila mať podobné schopnosti ako postavičky z jej obľúbených rozprávok. Pýtala si uistenie, že situácie z rozprávok skutočne nie sú reálne. Mnohé problémy reálneho života nevnímala alebo nepovažovala za podstatné zaoberať sa nimi. V lekárskej správe klinickej psychologičky zo dňa 11.09.2017 sa záverom uvádza, že oprávnená je s aktuálnou úrovňou intelektových schopností v pásme ľahšej duševnej zaostalosti. V popredí klinického obrazu je narušená schopnosť porozumieť zložitejšiemu zadaniu, ťažkosti v plánovaní a kontrole -osobnosť so zachovanými základnými sociálnymi tendenciami v správaní v jednoduchých a dobre štruktúrovaných situáciách. Ďalej má súd preukázané, že oprávnená v júni 2016 a opätovne na jar 2017 v sprievode matky sa informovala v Dome Svitana, n.o. na možnosť zamestnať sa v ich chránenej dielni. Jej žiadosti nemohli vyhovieť z dôvodu, že všetky pracovné pozície majú obsadené. Dňa

04.05.2017 si oprávnená podala žiadosť na Bratislavský samosprávny kraj o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby. Z vyjadrenia zariadenia sociálnych služieb pre ľudí s mentálnym postihnutím Vstúpte, n.o. zo dňa 31.08.2017 vyplýva, že nemajú voľné pracovné miesto v chránenej dielni. Oprávnená môže byť u nich ako klientka. Dňa 05.09.2017 oprávnená uzavrela zmluvu č. XX/XXXX. o poskytovaní sociálnej služby s poskytovateľom sociálnej služby Vstúpte, n.o., s tým, že sociálna služba sa poskytuje oprávnenej v rehabilitačnom stredisku Vstúpte, n.o. v Malackách a to odo dňa 01.09.2017. Cena mesačne za celodenný pobyt je 40,- eur. Ďalej má súd za preukázané, že oprávnená je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 165,802 eur mesačne. V správe zo psychologického vyšetrenia zo dňa 13.07.2016 sa záverom uvádza, že aktuálna výkonnosť oprávnenej sa nachádza v pásme ľahkej duševnej zaostalosti (IQ 58). Na základe zistenej nízkej úrovne kriticko - hodnotiaceho uvažovania, oslabení v oblasti exekutívnych funkcií, v oblasti sociálneho úsudku, expresívnej a receptívnej oblasti reči a uvedených osobnostných charakteristík, je potrebné aby bola v bežných životných situáciách pod vedením a usmerňovaním dospelšej osoby. V odbornom posudku o invalidite sa okrem iného uvádza, že miera schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 50%.

8. Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Podľa § 62 ods. 2 Zák. o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa § 62 ods. 4 Zák. o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

11. Podľa § 62 ods. 5 Zák. o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zák. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zák. o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh na zrušenie výživného nie je dôvodný. Súd je toho názoru, že oprávnená nenadobudla schopnosť sa sama živiť. Skutočnosť, že ukončila štúdium na strednej odbornej škole v odbore predavač, u oprávnenej neznamena, že je schopná sa riadne zamestnať a dosahovať príjem a to z dôvodu jej duševnej zaostalosti. Z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola uznaná aj za invalidnú. Z predložených psychologických správ a správy školy vyplýva, že nie je schopná samostatného výkonu práce. Prácu vie vykonávať iba jednoduchšiu a to pod dozorom. Odporúčaná jej je práca v chránenej dielni. Oprávnená súdu preukázala, že sa zaujíma a zaujíma o prácu v chránenej dielni, avšak toho času nie sú v dostupných chránených dielnach voľné miesta na pracovných pozíciách, za ktoré sa poberá plat. Oprávnená môže byť v zariadení iba ako platiaci klient. Od 01.09.2017 je jej poskytovaná sociálna služba v rehabilitačnom stredisku Vstúpte, n.o., za ktorú platí 40,- eur mesačne. Oprávnená teda toho času nevykonáva prácu, za ktorú by poberala plat. Súd má za to, že sú tu objektívne okolnosti (duševná zaostalosť oprávnenej, nedostatok pracovných miest v chránených dielnach), pre ktoré sa nemôže zamestnať a dosahovať príjem. Oprávnená býva stále u matky, ktorá sa o ňu z dôvodu jej duševnej zaostalosti musí stále starať. Bolo by v rozpore s dobrými mravmi, aby sa na výživnom na oprávnenú podieľala iba jej matka. Navrhovateľom uvádzané, že oprávnená vykonávala prácu predavačky a sama mu uviedla, že ju to bavilo, neznamena, že je schopná takúto prácu vykonávať v riadnom pracovnom pomere a samostatne. Túto prácu vykonávala len ako súčasť praxe zo školy, čo je diametrálne odlišné ako vykonávať takúto

prácu na základe riadnej pracovnej zmluvy. Ani to, že oprávnenú to bavilo, neznamená, že je schopná takúto prácu vykonávať, o čom svedčia závery psychologických posudkov.

15. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do času kým nie sú schopné sa samé živiť. Nie je táto povinnosť ohraničená vekom detí. Všeobecne platí, že ukončením štúdia, teda prípravy na budúce povolanie, sa nadobúda schopnosť sa sám živiť. Každý prípad je však individuálny a treba ho posudzovať s ohľadom na konkrétne zistené skutočnosti, teda nie v každom prípade môže platiť, že ukončenie prípravy na budúce povolanie znamená nadobudnutie schopnosti sa sám živiť. V danom prípade ako je už vyššie uvedené, dospel súd k záveru, že oprávnená ani ukončením štúdia na špeciálnom odbornom učilišti nenadobudla schopnosť sa sama živiť, vyživovacia povinnosť navrhovateľa k oprávnenej stále trvá a preto návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti súd zamietol.

16. Súd nevzhladol ako dôvodné ani pristúpiť ku zníženiu výživného, nakoľko od poslednej úpravy výživného nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmeniť predchádzajúce rozhodnutie vydané dňa 03.05.2017 Okresným súdom Malacky č.k. 7C/832/2016. V čase posledného rozhodnutia boli na strane povinného a aj na strane oprávnenej také isté pomery ako sú v čase tohto rozhodnutia. Ako je už vyššie uvedené ukončenie štúdia u oprávnenej neznamená zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala znížiť výživné, nakoľko oprávnená nie je schopná sa riadne zamestnať a nie je toho času možné ani získať prácu v chránenej dielni. Argumentácia povinného, že pôjde do starobného dôchodku je predčasná, nakoľko toho času je stále riadne zamestnaný a dosahuje príjem ako v čase posledného rozhodnutia. Pre rozhodnutie súdu sú relevantné pomery, ktoré tu sú v čase rozhodnutia a nie pomery, ktoré môžu nastať v budúcnosti.

17. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CSP.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.